
[2011-23-RE](#)

CAUSA 2011-23-RE

Número de registre 287-2011. Recurs d'empara

AUTE DEL 3 D'OCTUBRE DEL 2011

BOPA núm. 61, del 12 d'octubre del 2011

En nom del Poble Andorrà;

El Tribunal Constitucional;

Atès l'escrit presentat i registrat al Tribunal Constitucional, l'1 de juny del 2011, per la representació processal de la Sra. Maria Dolors March Vila, mitjançant el qual interposa recurs d'empara contra la sentència del 24 de març del 2011 i contra l'aute del 19 de maig del mateix any, dictats per la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia per una presumpta vulneració dels drets a la jurisdicció, a un procés degut i a obtenir una decisió fonamentada en Dret, reconeguts a l'article 10 de la Constitució i atès que demana al Tribunal Constitucional que dicti una sentència que declari que s'han vulnerat els drets esmentats "apreciant que s'ha situat a aquesta part en indefensió, anul·lant tant la sentència com l'Aute indicats, retrotraient el procediment fins el moment anterior a la decisió de data 24 de març d'enguany i disposant que el M.I. Tribunal Superior de Justícia ha de resoldre novament respectant els drets constitucionals que han resultat vulnerats en base als arguments que han estat exposats al llarg del present escrit";

Vista la Constitució, especialment els articles 10, 41, 88 i 98 c);

Vista la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, especialment el títol IV, capítol sisè;

Vist l'informe del Ministeri Fiscal del 22 de juny del 2011;

Escollat l'informe del magistrat ponent, Sr. Carles Viver Pi-Sunyer;

Antecedents

Primer

La societat Grup Berguedà d'Inversions, SL va presentar una demanda contra la Sra. Maria Dolors March Vila en què sol·licitava, entre d'altres, que s'atorgués l'escriptura pública de la compravenda d'unes unitats immobiliàries.

La part demandada va presentar una demanda reconvençional en què sol·licitava, entre d'altres, la resolució dels contractes de promesa de compravenda de determinades unitats immobiliàries amb motiu del retard en la seva entrega, tenint en compte la data consignada en els contractes esmentats.

Segon

El 27 de juliol del 2010, el Tribunal de Batlles va dictar una sentència en què, en primer lloc, decidia estimar substancialment la demanda de la societat Grup Berguedà d'Inversions, SL i condemnava la Sra. Maria Dolors March Vila a atorgar escriptura pública d'una sèrie d'unitats immobiliàries i a pagar a la societat esmentada l'import de 843.475,00 euros en concepte del preu pendent de pagament, més els interessos legals. En segon lloc, decidia estimar parcialment la demanda reconvençional i condemnava la societat esmentada a pagar a la Sra. Maria Dolors March Vila l'import de 385,53 euros, amb els interessos legals i a atorgar-li l'escriptura pública de compravenda d'una plaça d'aparcament.

Tercer

Ambdues parts va presentar sengles recursos d'apel·lació i, el 24 de març del 2011, la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia va decidir, mitjançant sentència, desestimar aquests dos recursos i confirmar íntegrament la decisió de la primera instància.

Quart

La representació processal de la Sra. Maria Dolors March Vila va presentar un incident de nul·litat d'actuacions contra la sentència del Tribunal Superior de Justícia per tal com va considerar que la Sala Civil havia vulnerat els seus drets a la jurisdicció i a un procés degut, reconeguts a l'article 10 de la Constitució, ja que havia valorat la prova de manera errònia i no havia tingut en compte altres proves pel que feia a la novació tàcita del termini d'entrega de les unitats immobiliàries.

Cinquè

El 19 de maig del 2011, la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia va reprendre la motivació continguda en la sentència impugnada que li va permetre de concloure a la novació tàcita contractual i va desestimar l'incident de nul·litat d'actuacions presentat.

Sisè

L'1 de juny del 2011, la representació processal de la Sra. Maria Dolors March Vila va presentar un recurs d'empara contra la sentència del 24 de març del 2011 i contra l'aute del 19 de maig del mateix any, dictats per la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia per una presumpta vulneració dels drets a la jurisdicció, a un procés degut i a obtenir una decisió fonamentada en Dret, reconeguts a l'article 10 de la Constitució.

Aquesta part considera que la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia es basa en un sola prova per afirmar l'existència de la novació tàcita dels contractes (el pagament, el 14 de novembre del 2007, de 486.248,79 euros al constructor) i ignora altres proves, com són les nombroses queixes en relació amb el retard de la data d'entrega de l'obra, que era únicament imputable a la part adversa, i que va impedir que es procedís a escripturar les unitats immobiliàries.

Així mateix, destaca que aquesta decisió contradiu la jurisprudència recent del Tribunal Superior de Justícia, que fins ara havia declarat que l'animus novandi tàcit s'ha d'apreciar amb molta cautela i no pot ser apreciat en cas que s'evidenciïn queixes del promitent comprador.

La recurrent afirma que el pagament esmentat no és una acceptació tàcita de la novació del contracte, sinó que només pretenia salvar alguna unitat immobiliària i resoldre parcialment el contracte.

També al·lega que el retard de l'obra no es pot imputar a la seva petició del canvi d'unes finestres, cosa que ha quedat demostrada per les proves aportades per aquesta part quan no tenia l'obligació d'aportar-les, fet que va suposar una inversió de la càrrega de la prova i, per tant, la vulneració dels seus drets a la jurisdicció i a un procés degut, situant aquesta part en una indefensió total. Per contra hi ha prova més que suficient per afirmar que el retard en l'entrega de l'obra era únicament i exclusivament imputable a la promotora. Afegeix que l'aute que resol l'incident de nul·litat d'actuacions no es pronuncia en relació amb aquest darrer punt i això suposa una nova vulneració del dret a la jurisdicció per manca de motivació de la resolució dictada.

Per acabar, demana al Tribunal Constitucional que dicti una sentència que declari que s'han vulnerat els drets esmentats "apreciant que s'ha situat a aquesta part en indefensió, anul·lant tant la sentència com l'Aute indicats, retrotraient el procediment fins el moment anterior a la decisió de data 24 de març d'enguany i disposant que el M.I. Tribunal Superior de Justícia ha de resoldre novament respectant els drets constitucionals que han resultat vulnerats en base als arguments que han estat exposats al llarg del present escrit."

Setè

El 22 de juny del 2011, el Ministeri Fiscal va presentar un informe mitjançant el qual sol·licita, d'acord amb l'article 37.2 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, la inadmissió a tràmit d'aquest recurs d'empara per manca manifesta de contingut constitucional de les seves pretensions.

El Ministeri Fiscal destaca que les resolucions objecte de recurs es troben suficientment fonamentades en Dret i no es poden en absolut tatxar d'arbitràries. En aquest sentit recorda que la resposta judicial ha de ser raonada i basada en una aplicació adequada de les normes que es consideren aplicables al cas concret; en aquesta causa les resolucions impugnades superen el test de raonabilitat lògica i jurídica i la selecció, la interpretació i l'aplicació de les normes per part de la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia no s'aparten de les pautes seguides per la communis opinio dels juristes (veure la jurisprudència constitucional 2010-34-RE).

Per tant, el Ministeri Fiscal demana la inadmissió a tràmit del recurs d'empara 2011-23-RE.

Fonaments jurídics

Primer

Com hem exposat amb deteniment en els antecedents, la recurrent interposa recurs d'empara contra la sentència de la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia del 24 de març del 2011 i contra l'aute de la mateixa Sala que desestima l'incident de nul·litat d'actuacions, formulat contra la sentència anterior. Al·lega que les resolucions esmentades han vulnerat els seus drets fonamentals a la jurisdicció, al procés degut i a obtenir una decisió "motivada i fonamentada en dret". Fonamenta

---

aquestes pretensions en dos arguments: “una errònia valoració de la prova” i, en segon lloc, en la contradicció de les resolucions recorregudes amb altres decisions recents de la mateixa Sala Civil.

Segon

Segons hem exposat en diverses resolucions, especialment en la corresponent a la causa 2011-15-RE, pel que fa als diversos drets continguts en l'article 10 de la Constitució, quan s'al·lega una vulneració constitucional en relació amb la valoració de les proves el dret directament afectat és el dret relatiu al procés degut.

A l'hora de precisar el contingut d'aquest dret en el vessant de la valoració de les proves, també hem reiterat que la valoració realitzada pels tribunals de justícia pot vulnerar el dret constitucional quan és fruit d'un error material patent, quan el raonament seguit o la conclusió assolida és arbitrària des del punt de vista lògic o jurídic –en el sentit que s'aparta notòriament de la communis opinio dels juristes- o quan resulta immotivada -de manera que el justiciable no pot conèixer les raons de la valoració realitzada.

Cap d'aquestes targes d'inconstitucionalitat és imputable a les resolucions objecte d'enjudiciament. La seva motivació és detallada i clara, no s'observa cap error material patent i de cap manera es pot considerar arbitrària la conclusió que el document signat el 14 de novembre del 2007 posava de manifest una voluntat de novació tàcita dels contractes. Les queixes respecte del retard en l'entrega de les unitats immobiliàries, que la recurrent addueix per negar aquesta voluntat novadora, no són incompatibles amb la conclusió assolida, ni des del punt de vista jurídic ni des del punt de vista lògic.

Cal, doncs, inadmetre aquesta pretensió pel motiu contingut a l'article 37.2 in fine de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional-manca manifesta de contingut constitucional- tal i com aquest Tribunal ha vingut interpretant aquesta causa d'inadmissió des de l'inici de la jurisdicció constitucional, seguint la pràctica d'altres Tribunals com el Tribunal Europeu dels Drets Humans en interpretar preceptes de contingut similar.

Tercer

Pel que fa a l'al·legació relativa a la vulneració dels drets de l'article 10 com a conseqüència de la pretesa contradicció de les resolucions impugnades amb d'altres de la pròpia Sala Civil, cal advertir d'entrada que, com hem dit, recentment, en la causa 2011-19-RE, la interpretació i l'aplicació diferent de les normes jurídiques a casos substancialment iguals no comporta de manera autònoma i en tot cas, la vulneració dels drets de l'article 10 de la Constitució. Aquest fet podria ser un símptoma que efectivament s'han conculcat determinats aspectes del contingut d'aquests drets: per exemple, que s'ha realitzat una interpretació i aplicació irraonable de les normes, amb vulneració del dret a una decisió fonamentada en Dret, però l'aplicació igual del dret no forma part autònoma del contingut d'aquets drets; ni el Tribunal Constitucional, a través del recurs d'empara, pot convertir-se en tribunal de cassació i decidir quina de les resolucions judicials confrontades és la correcta.

Tanmateix, en el cas objecte de recurs no cal entrar a analitzar aquesta qüestió, ja que, com posa de manifest la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia en l'aute que resol l'incident de nul·litat d'actuacions, la recurrent es va limitar a dir que la sentència desestimatòria s'apartava de supòsits anteriors en els quals es refusava la novació tàcita contractual, i com declara l'aute esmentat “però no indica si els supòsits històrics de les resolucions judicials eren els mateixos i molt menys indica de quines resolucions es tracta”. Certament, en empara s'aporten algunes d'aquestes resolucions, malgrat que tampoc s'aixeca la càrrega processal d'analitzar les contradiccions

---

al·legades ni la irraonabilitat pretesament produïda per aquestes suposades contradiccions. Tanmateix, com queda dit, no cal entrar en aquestes valoracions, ja que, en no haver aportat a la Sala Civil resolucions pretesament contradictòries, no se li va donar l'oportunitat de reparar les vulneracions constitucionals al·legades i, per consegüent, no es van esgotar correctament els recursos judicials ordinaris previs al recurs d'empara. Cal, doncs, inadmetre aquesta pretensió en virtut d'allò que estableix l'article 94.2 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional.

Per tot el que s'ha exposat,

El Tribunal Constitucional del Principat d'Andorra,

DECIDEIX:

Primer

No admetre a tràmit el recurs d'empara 2011-23-RE interposat per la representació processal de la Sra. Maria Dolors March Vila contra la sentència del 24 de març del 2011 i contra l'aute del 19 de maig del mateix any, dictats per la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia, d'acord amb els articles 37.2 i 94.2 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, per manca manifesta de contingut constitucional i per no haver esgotat la via judicial prèvia.

Segon

Notificar aquest aute a la representació processal de la recurrent, al president de la Batllia, al president del Tribunal Superior de Justícia i al Ministeri Fiscal.

Tercer

Publicar aquest aute, d'acord amb el que disposa l'article 5 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, al Butlletí Oficial del Principat d'Andorra.

Acordat a Andorra la Vella, el 3 d'octubre del 2011.

Pierre Subra de Bieusses Juan A. Ortega Díaz-Ambrona

President

Vicepresident

Didier Maus

Carles Viver Pi-Sunyer

Magistrat

Magistrat

